

POLÍTICA CULTURAL

INTERCANVI DE PAPERS
A la presentació del pla, Ferran Mascarell va ser qui va fotografiar els fotògrafs.

FRANCESC MELCION

SÍLVIA MARIMON
BARCELONA

La fotografia tindrà el seu museu a Montjuïc

Cultura presenta un pla per fer visible i divulgar un patrimoni de 35 milions de fotografies repartides en més de 323 arxius

El 23 de juny del 2011, al Col·legi de Periodistes i davant un nombros públic –la majoria fotògrafs veterans–, el conseller de Cultura, Ferran Mascarell, anunciava la intenció de crear un Centre Nacional de Fotografia. Es va atrevir a posar una data per presentar el projecte: l'octubre d'aquell any. Al final, el procés ha sigut una mica més llarg. El Pla Nacional de Fotografia es va presentar finalment ahir. És un projecte ambiciós: l'ava-la una llei aprovada el 30 de desembre, i té pressupost per al primer any, 460.000 euros (100.000 els aporta el Banc Sabadell). A més, segons asseguren, s'han tingut en compte moltes veus, projectes i plans de legislatures i governs anteriors.

“És un pla per preservar el patrimoni però també per fer visible i dinamitzar un sector molt important en la vida cultural del país”, va dir el conseller de Cultura. El pla tirarà endavant malgrat els canvis polítics que hi pugui haver en un futur pròxim. “És un compromís aprovat pel Govern. Si es volgués desmantellar s'hauria d'aprovar un decret en sentit contrari”, va afegir Mascarell.

El pla preveu, entre altres coses, crear un Centre Nacional de Fotografia: “Serà un espai físic a l'entorn del MNAC, en l'anomenada Esplanada dels Museus”. Hi haurà una col·lecció permanent i exposicions temporals, i també s'hi exhibirà el treball de creadors actuals. “No serà un lloc de patrimoni estàtic, sinó que, a part d'exhibir-hi obra, servirà per impulsar la vida artística i professional del sector”, va afegir Mascarell. El conseller va assenyalar la importància que haurà de tenir el MNAC en l'impuls del pla. El director del museu, Pepe Serra, però, va voler matisar que impulsar no

vol dir que el Museu Nacional dirigeixi o capitalitzi el projecte: “El nou centre mereix un espai i uns punts de vista propis. Jo no tinc ni temps ni forces ni energia per fixar els criteris que ha de tenir aquest nou espai”.

Resoldre dèficits importants

El nou pla preveu treballar en molts àmbits: protecció, conservació, investigació, foment de la creació, difusió... L'objectiu és, segons el document presentat ahir, reconduir la situació, perquè el patrimoni fotogràfic està dispers i poc estructurat. A Catalunya hi ha 35 milions de fotografies inventariades per diversos agents des de fa més de 150 anys. Ningú discuteix la qualitat de moltes d'aquestes imatges. La llista de fotògrafs pictorialistes, surrealis-

Històric
“És la primera vegada en 40 anys que es pren una iniciativa així”, diu Terré

tes, avantguardistes o bé fotoperiodistes que van estar atents al que passava és interminable. Però hi ha molts dèficits.

Hi ha milers de fotografies sense una documentació paral·lela o una descripció. La consulta dels arxius és complicada perquè cada institució té la seva pròpia política d'accés i difusió. Sovint no hi ha diners per a la digitalització. Tampoc hi ha un inventari, ni una base de dades comuna. En resum, hi ha molta diversitat de criteris per conservar, descriure, adquirir o accedir a aquest patrimoni. Un dels objectius del pla és unificar-lo i crear un portal de fotografia, un fons únic i una col·lecció nacional (amb peces de titularitat pública i altres que són clau en l'evolució històrica de la fotografia), a més d'impulsar els estudis fo-

togràfics. La professionalització és una altra assignatura pendent, perquè durant molts anys hi ha hagut molta autoformació. En les setmanes vinents es crearà una comissió d'impuls per fer realitat el Pla Nacional de Fotografia. Serà aquesta comissió la que concretarà, fixarà terminis i objectius i coordinarà les diferents entitats i òrgans implicats.

“És la primera vegada en 40 anys que es pren una iniciativa d'aquest tipus a l'entorn de la fotografia. Hi ha una llei i un pressupost. No només són paraules. Ara falta posar-ho en marxa. Hem d'exigir i hem de vetllar perquè es compleixi, perquè està tot per fer”, resumeix la historiadora de la fotografia Laura Terré, que ha format part de les comissions que han assessorat la conselleria per crear el pla. —

Les estratègies per fer visible el patrimoni

Un portal de fotografia

DIFONDRE EL PATRIMONI

El setembre del 2015, segons Mascarell, ja estarà operatiu un nou portal amb un directori de centres i un cercador de col·leccions del patrimoni fotogràfic català.

Un fons nacional

POSAR EN COMÚ ELS ARXIS

S'identificaran autors i peces i es crearà un sistema digital per difondre les diverses col·leccions al país. El 2016-17 serà visible.

Més formació

LA FOTOGRAFIA A LA UNIVERSITAT

S'impulsaran programes universitaris i de formació en fotografia, història, conservació i restauració.

Esperances i pors

Pilar Aymerich

FOTÒGRAFA

"Durant anys no s'ha fet res. Hi ha pocs diners, farà falta imaginació, però és una bona notícia que es faci un primer pas per posar a l'abast de tothom el patrimoni fotogràfic"

Eduard Bertran

INSTITUT D'ESTUDIS FOTOGRÀFICS

"Ja era hora que l'administració pública s'hi impliqués. Durant molts anys tot depenia de la iniciativa privada. La intenció és que tots treballem en xarxa"

Consuelo Bautista

FOTÒGRAFA

"Hi estem batallant des de fa 15 anys. Era necessari, però temo que no s'acabi desenvolupant. Serà difícil amb aquest pressupost, però seguirem exigint"

Joan Soler Jiménez

PRESIDENT ASSOCIACIÓ ARXIVERS

"Esperem que el nou pla tingui en compte els que estem a primera línia de batalla, els arxius de tot el país que porten anys conservant i contextualitzant les fotos"